

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 1. nóvember 2017

40. tölublað | 11. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

ROLEX
OYSTER PERPETUAL
SUBMARINER DATE

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Ekki valkostur að breytast ekki

Tekjur af viðskiptabankastarfsemi banka gætu dregist saman um allt að fjórðung vegna nýrrar reglugerðar um greiðsluþjónustu og örrar þróunar stafrænnar tækni. Bankarnir verða að bregðast við ætli þeir sér ekki að verða undir í samkeppni við ört vaxandi tæknifyrirtæki. »6-7

»3
**Félag varaformanns
stjórnar selur allt í Kviku**
Fjárfestingafélagið Varða Capital hefur selt 7,7 prósentu hlut í fjárfestingabankanum. Jónas Hagan, einn eigenda félagsins, tók við sem varaformaður stjórnar í mars.

»4
**Setja um 2,2 milljarða í
rafmyntarnámu**
Eigendur námu þar sem grafið er eftir Bitcoin og Ether juku fyrir í mánuðinum hlutafé íslensks einkahlutafélags um 2,2 milljarða. Starfsemi á Fitjum í Reykjanesbæ hefur vaxið hratt síðustu ár.

»10
Hversu mikið eiga lífeyrissjóðirnir af innlendum hlutabréfum?
„Innlend hlutabréfaeign lífeyrissjóðanna mun lækka um 50 milljarða þegar bréf Össurar verða afskráð af íslenska markaðnum, og ef Marel færi sömu leið myndu 85 milljarðar í viðbót flokkast sem erlend hlutabréfaeign,“ segir í grein Jóhanns Gísla Jóhannessonar, sjóðsstjóra hlutabréfa GAMMA.

MIDNÆTUROPNUN Í SMÁRALIND

Fríar
sjónmælingar

25%

afsláttur* af öllum vörum

*ekki af merktri tilboðsvöru

Opið til 24:00

Optical Studio
SMÁRALIND

Helgi hagnast um 337 milljónir

Afkoma þriggja félaga Helga Magnússonar fjárfestis versnaði nokkuð í fyrra og nam samanlagður hagnaður þeirra 337 milljónum króna. Til samanburðar högnuðust félag hans samanlagt um 838 milljónir króna árið 2015.

Helgi á tvö félög, Hofgarða og Varðberg, að öllu leyti en eignarhlutur hans í Eignarhaldsfélagi Hörpu nemur um 56 prósentum.

Félagin fjárfesta aðallega í skráðum hlutabréfum, en í gegnum þau er Helgi stór hluthafi í til dæmis N1, Nýherja, Marel og Bláa lóninu.

Heildareignir félaganna þriggja námu líðlega 2,7 milljörðum króna í lok síðasta árs en skuldir voru um 750 milljónir. Bókfært eigið fé var því jákvætt um rúmlega 1,9 milljarða króna.

– Kij

MARKAÐURINN

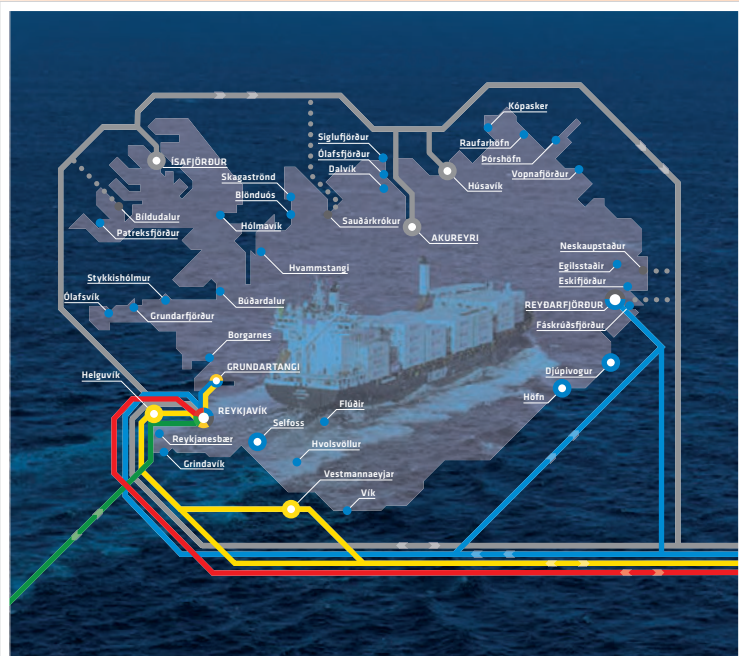
ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Ritstjóri Hördur Ægisson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

ÖFLUGT FLUTNINGANET
UM LAND ALLT

EIMSKIP

Með 400 milljónir í fasteignaverkefni

Fjárfestingafélag Heiðars Guðjónssonar á 400 milljóna króna hlut í móðurfélagi Ásbrúar ehf. sem á fjölda íbúða og eigna á gamla varnarliðssvæðinu á Reykjanesi. Ásbrú ehf. keypti eignir af Kadeco fyrir fimm milljarða í lok síðasta árs.

Ursus, fjárfestingafélag Heiðars Guðjónssonar, á 400 milljóna króna hlut í móðurfélagi Ásbrúar ehf. sem selur nú íbúðir á gamla varnarliðssvæðinu á Reykjanesi. Ásbrú ehf. keypti 462 íbúðir sem og atvinnuhúsnæði, alls tæpa 80 þúsund fermetra, af Kadeco, Þróunarfélagi Keflavíkurflugvallar, fyrir fimm milljarða króna í desember á síðasta ári.

Fram kemur í ársreikningi Ursus fyrir síðasta ár að félagið eigi hlut í einkahlutafélaginu P190 að virði 400 milljónir króna, en samkvæmt upplýsingum Markaðarinn keypti Ursus sig inn í félagið fyrr á þessu ári.

P190 á 90 prósentu hlut í Ásbrú ehf., en fyrrnefnda félagið lánaði því síðarnefnda um 2,3 milljarða króna til þess að fjármagna að hluta til kaupin á eignum Kadeco í lok síðasta árs.

Í ársreikningi P190 fyrir síðasta ár, stofnár félagsins, kemur fram að fjárfestar hafi lagt félaginu til um 2,7 milljarða króna í formi láns. Lauk fjármögnuninni 20. desember 2016, sama dag og tilkynnt var um kaup dótturfélagsins, Ásbrúar ehf., á eignum Kadeco. Lánið var greitt upp í janúar á þessu ári og því breytt í hlutafé í félaginu.

Íbúðirnar sem Ásbrú ehf. keypti af Kadeco í lok síðasta árs voru áður í eigu bandaríska hersins. Þær féllu hins vegar íslenska ríkinu í skaut þegar herinn fór af landi brott um miðjan síðasta áratug. Var sérstakt

Kadeco, Þróunarfélag Keflavíkurflugvallar, hefur lokið við að selja næstum allar eignir sem félagið fékk til umsýslu á Ásbrú árið 2006. FRÉTTABLAÐIÐ/HEIÐA

Heiðar Guðjónsson fjárfestir.

félag, Kadeco, þá stofnað um eignirnar en undanfarin ár hefur félagið unnið markvisst að því að selja þær. Í lok síðasta árs hafði félagið alls selt um 93 prósent þess húsnæðis sem það fékk til umsýslu árið 2006.

Árni Geir Magnússon er stjórnarformaður P190, en hann hefur

komid að ýmsum fjárfestingum með Björgólfi Thor Björgólfssyni og samstarfsmönnum hans, svo sem Andra Sveinssyni og Birgi Má Ragnarssyni, en þeir standa meðal annars að uppbyggingu nýs hugmyndahúss í Vatnsmýrinni.

Félagið Íslenskar fasteignir á auk þess innan við tíu prósentu hlut í Ásbrú ehf., en eigendur þess eru meðal annars viðskiptafélagarnir Arnar Þórisson og Þórir Kjartansson, Gunnar Thoroddsen, fyrrv. bankastjóri Landsbankans í Lúxemborg, og Sveinn Björnsson, fyrrv. framkvæmdastjóri hjá Novator. – Kij

Sérfræðipækning á fjölbreyttum þörfum fyrirtækja

Landsbankinn býður fyrirtækjum alhliða lausnir fyrir fjármál þeirra. Hjá okkur starfa tugir sérfræðinga um land allt sem sérhæfa sig í þjónustu við fyrirtæki í öllum helstu greinum atvinnulífsins.

Félag varaformanns selur allt í Kviku

Fjárfestingafélagið Varða Capital hefur selt 7,7 prósentu hlut sinn í fjárfestingabankanum. Jónas Hagan, einn eigenda félagsins, tók við sem varaformaður stjórnar í mars. Á meðal kaupenda voru Einar Sveinsson og eigendur heildverslunarinnar Johan Rönning.

Fjárfestingafélagið Varða Capital, sem er að stærstum hluta í eigu viðskiptafélaganna Jónasar Hagans Guðmundssonar og Gríms Garðarssonar, hefur selt allan hlut sinn í Kviku en félagið var fimmti stærsti hluthafi fjárfestingabankans með 7,7 prósentu eignarhlut. Sala á öllum bréfum félagsins kláraðist í byrjun þessarar viklu, samkvæmt heimildum Markaðarins, en Jónas Hagan hafði tekið við sem varaformaður stjórnar Kviku banka fyrir aðeins sjö mánuðum.

Kaupendur að hlut Vörðu Capital voru meðal annars hjónin Bogi Þór Siguroddsson og Linda Björk Ólafsdóttir, sem eiga Johan Rönning, í gegnum félagið Sindrandi ehf. sem á núna 2,05 prósentu hlut í Kviku. Þá bætti Einar Sveinsson fjárfestir við sig rúmlega eins prósent hlut í bankanum og á hann núna 2,3 prósent í gegnum eignarhaldsfélagið P126.

Jónas Hagan staðfestir í samtali við Markaðinn að fjárfestingafélagið sé búit að losa um allan hlut sinn í Kviku. Aðspurður segir hann að þeir hafi talið þetta rétta tímarn til að selja eftir að hafa náð „frábærri ávöxtun“ á fjárfestingu sína í bankanum. „Við göngum því sáttir frá borði,“ segir Jónas. Varða Capital, sem er auk þeirra Gríms og Jónasar í eigu Bandaríkjamannsins Edwards Schmidt, var í hópi fjárfesta sem keypti 65 prósentu hlut í Straumi fjárfestingabanka sumarið 2014 en ári síðar sameinaðist bankinn MP banka undir nafni Kviku. Fjárfestingafélag þeirra, sem kom meðal annars að fjármögnun lúxushótelins við Hörpu, hagnaðist um rúmlega 220 milljónir króna í fyrra.

700

milljónir má áætla að Varða Capital hafi fengið fyrir 7,7% hlut í Kviku miðað við á hvaða gengi bréf hafa verið að ganga kaupum og sölum.

Samkvæmt heimildum Markaðarins hafa bréf í Kviku verið að ganga kaupum og sölum að undanförmu á genginu 6 til 6,3 krónur á hlut. Varða Capital átti tæplega 112 milljónir hluta að nafnverði í bankanum og því má áætla að félagið hafi fengið samtals í kringum 700 milljónir króna fyrir 7,7 prósentu hlut sinn í Kviku.

Miklar breytingar hafa orðið á hlutahafahópi Kviku á undanförmum mánuðum og misserum. Þannig greindi Markaðurinn frá því í byrjun síðasta mánaðar að fjárfestingafélagið Sigla, sem er í eigu Tómasar Kristjánssonar og hjónanna Finns Reyrs Stefánssonar og Steinunnar Jónsdóttur, hefði selt allan hlut sinn í fjárfestingabankanum. Félagið var fyrir söluna einn stærsti hluthafi bankans með tæplega 7,3 prósentu hlut. Á meðal kaupenda að bréfum Siglu var Lífsverk lífeyrissjóður og Vilhjálmur Þorsteinsson, fjárfestir og fyrrverandi gjaldkeri Samfylkingarinnar.

Þá bætti félag sem er í meirihluta-eigu Sigurðar Bollasonar fjárfestis við sig tæplega þriggja prósentu hlut í bankanum í júní síðastliðnum með kaupum á hlut Tryggingamið-

Varða Capital átti tæplega 112 milljónir hluta að nafnverði í Kviku og má áætla að félagið hafi fengið í kringum 700 milljónir króna fyrir 7,7 prósentu hlut sinn í fjárfestingabankanum. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

Jónas Hagan Guðmundsson, varaformaður stjórnar Kviku.

Grimur Garðarsson, einn eigenda Vörðu.

stöðvarinnar og var eftir kaupin næststærsti hluthafi bankans með 9,93 prósentu hlut. Nokkrum vikum síðar eignaðist Hjörleifur Jakobsson, fjárfestir og fyrrverandi stjórnarmaður í Kaupþingi, ríflega 3,3 prósentu hlut í Kviku. Seljandi bréfanna var eignarhaldsfélagið Brimgarðar, sem var fyrir viðskiptin næststærsti hluthafi bankans með 8,3 prósent.

Kvika festi sem kunnugt er kaup á öllu hlutafé í Virðingu fyrr á árinu en gert er ráð fyrir að samruni félaganna gangi formlega í gegn fyrir áramót. Fjármálaeftirlitið og Samkeppniseftirlitið hafa bæði samþykkt kaup bankans á Virðingu. Í lok september var greint frá því að stjórn Kviku hefði samþykkt að stefna skuli að skráningu hlutabréfa bankans á

First North markaðinn í Kauphöllinni fyrir árslok. Hagnaður bankans á fyrstu sex mánuðum þessa árs nam 946 milljónum króna. Arðsemi eignar fjár á tímabilinu var 26,2 prósent en eigið fé Kviku var um 8.200 milljónir króna um mitt þetta ár.

Stærstu hluthafar Kviku í dag eru tryggingafélagið VÍS með rúmlega fjórðungshlut, félag í meirihluta-eigu Sigurðar Bollasonar fjárfestis, sem á 9,93 prósentu hlut, Lífeyrissjóður verslunarmanna með 9,55 prósentu hlut og fjárfestingafélag í eigu Svanhildar Nönnu Vigfúsdóttur, fjárfestis og stjórnarformanns VÍS, með liðlega átta prósentu hlut.

hordur@frettabladid.is

Í öllum fyrirtækjum er nauðsynlegt að geta gengið að fjölbreyttum lausnum sem styðja við reksturinn. Við leggjum mikið upp úr persónulegum tengslum og vandaðri þjónustu.

 Vönduð fyrirtækjaþjónusta

Hjá fyrirtækjaþjónustu Landsbankans leggjum við okkur fram við að koma til móts við þarfir fyrirtækja. Við horfum fram á veginn þegar kemur að viðskiptasamböndum og störfum með fyrirtækjum á ólíkum vaxtarskeiðum.

 Öflugar netlausnir

Netbanki fyrirtækja er upplýsingaveita sem eykur yfirsýn og auðveldar stjórnendum ákvarðanatöku. Við bjóðum upp á greinargóðar innheimtuskýrslur, beintengingu við bókhaldskerfi og kortalausnir sem einfalda innkaup.

 Fjármögnun og eignastýring

Við bjóðum ýmsar gerðir rekstrarlána, fjármögnum tækjakost, veitum fjárfestingalán og aðstoðum við fjármögnun á verðbréfamarkaði. Við ávöxtum fé og bjóðum virka eignastýringu fyrir eignir fyrirtækisins.

Pantaðu viðtal hjá sérfræðingum okkar í síma 410 5000 eða sendu okkur tölvupóst á netfangið@landsbankinn.is.

Setja um 2,2 milljarða í rafmyntanámu

Eigendur námu þar sem grafið er eftir Bitcoin og Ether juku fyrr í mánuðinum hlutafé íslensks einkahlutafélags, Genesis Mining um, 2,2 milljarða króna. Starfsemin á Fitjum í Reykjanesbæ hefur vaxið hratt síðustu ár og var nýverið seld félagi skráðu í kanadískri kauphöll.

Hlutafé íslensks einkahlutafélags sem heldur utan um rekstur rafmyntanámu Genesis Mining á Fitjum í Reykjanesbæ var um miðjan október aukið um rúma 2,2 milljarða króna. Þar er grafið eftir gjaldmiðli um á borð við Bitcoin og Ether. Starfsemin á sér einungis um þriggja ára sögu hér á landi og var nýverið seld til samstarfsfyrirtækis Genesis sem er skráð í kanadískri kauphöll.

Byrjuðu 2013

Forsvarsmenn Genesis Mining, sem eins og einn viðmælandi Markaðarins orðaði það, eru Þjóðverjar og frumkvöðlar frá öðrum Evrópulöndum sem byrjuðu á réttum stað og tíma, hófu að grafa eftir Bitcoin hér á landi árið 2014. Fyrirtækið var stofnað ári áður og rekur að þeirra sögn starfsemi í öllum heimsálfum og hefur stækkað mjög hratt. Marco Streng, forstjóri móðurfélagsins Genesis Group, hefur í viðtölum við erlenda fjölmiðla lýst aðdáun sinni á Íslandi og bent á að hér sé ofgnótt vistvænnar raforku. Forstjórinn hefur fullyrt að fyrirtækið kaupir raforku fyrir um eina milljón evra á mánuði, eða jafnvirði 123 milljóna króna, og að hann hafi áhuga á að kaupa jarðvarmaorkuver hér á landi.

Genesis Mining flutti síðar rekstur sinn úr íslenska gagnaverinu Borealis Data Center til Advania Data

Starfsemi Genesis Mining, sem Hive Blockchain Technologies hefur keypt, er rekin í gagnaveri Advania á Fitjum í Reykjanesbæ. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Centers á Fitjum í Reykjanesbæ. Gagnaverið þar heitir Mjöllnir og þegar fyrsti áfangi þess var byggður, á einungis einum og hálfum mánuði vorið 2014, lýsti framkvæmdastjóri hjá Advania í samtali við Markaðinn

miklum áhuga erlendra fjárfesta á að hefja þar Bitcoin-námastarfsemi. Þar hefur Genesis grafið eftir rafmyntum og boðið einstaklingum og fjárfestum að kaupa samninga um námugróft (e. mining contracts). Þannig geta viðskiptavinir fyrirtækisins notað tækjabúnað Genesis til að grafa eftir rafmyntum og þurfa ekki að kaupa sinn eigin. Streng hefur í viðtölum ekki viljað gefa upp hversu mikið magn gjaldmiðla náman á Suðurnesjum nær að fanga. Þangað til í síðustu viku hafði ekki birst viðtal við forsvarsmann frá fyrirtækinu sem sýndi nákvæma staðsetningu hennar. Fullyrt hefur verið að viðskiptavinir fyrirtækisins sé vel yfir 700 þúsund talsins.

Stærst í Ether

Útgáfa rafmynta á borð við Bitcoin og Ether byggir á hinni svokölluðu kubbakeðjutækni (e. blockchain technology). Um er að ræða eins konar dreifða skrá þar sem hægt er að sannreyna að allar upplýsingar innan hennar séu sannar og réttar. Þeim sem útvega nauðsynlegan tækjabúnað, eða eins og í tilfelli Genesis mörg þúsundir skjákorta og annan tölvubúnað, með mikla reiknigetu til að leysa flóknar stærðfræðiformúlur, er launað með nýjum rafmyntum fyrir aðstoð við útgáfu nýrra skráa. Gjaldmiðlarnir eru því helsti drifkrafturinn í þróun tækninnar sem einn viðmælandi Markaðarins fullyrðir að muni gjörbreyta heiminum.

Fyrirtækið er samkvæmt upplýsingum Markaðarins leiðandi í þróun og námugreftri Ether, gjaldmiðils Ethereum-tækninnar. Um byltingarkennda og nýja kynslóð rafmyntar er að ræða sem rússneski forritarinn Vitalik Buterin kynnti fyrst árið 2013. Ether er þó ekki einungis hefðbundin rafmynt eins og Bitcoin sem byggir á kubbakeðjutækinni heldur einnig á kerfinu Ethereum sem býður upp á fleiri forritunarmöguleika. Með því er til að mynda hægt að halda utan um svokallaða snjallsamninga (e. smart contracts) og ýmsa viðskiptagjörninga á netinu.

Samkvæmt vefsíðu Genesis rekur fyrirtækið stærstu Ethereum námu heims hér á landi. Þar er að auki hægt að fylgjast með beinni útsendingu frá starfsstöðinni á Fitjum. Einnig er hægt að kaupa þar rafmyntirnar Zcash og Dash en sér-

Þjóðverjinn Marco Streng er forstjóri Genesis Group. SKJÁSKOT/YOUTUBE

staklega er tekið fram að samningar um Bitcoin séu uppseldir.

Selt kanadíska félagi

Hlutafé Genesis Mining Iceland ehf. var þann 19. október aukið úr 500 þúsunda króna lágmarkinu í 2.229 milljónir króna að nafnvirði. Þetta kemur fram í skráningu félagsins hjá fyrirtækjaskrá RSK.

Aftur á móti virðist sem Genesis hafi í september síðastliðnum selt starfsemi sína hér á landi til samstarfsfyrirtækis síns HIVE Blockchain Technologies Ltd. Hlutabréf HIVE voru um svipað leyti tekin til viðskipta í kanadíska kauphöllinni TSX Venture Exchange í kjölfar hlutafjárútbóðs sem tilkynnt var um í júní síðastliðnum. Í tilkynningu kanadíska félagsins til kauphallarinnar þann 10. október segir að HIVE sé nú eigandi tækjabúnaðarins í Reykjanesbæ og að Genesis sé stærsti hluthafi félagsins með um 30 prósentu hlut. Þá muni Genesis sjá áfram um rekstur námunnar í Reykjanesbæ, og fjögurra annarra sem HIVE ætli sér að reka í framtíðinni. Þannig verði stuðlað að áframhaldandi þróun Ethereum sem muni brúa bilið á milli kubbakeðjunnar og hefðbundinna fjármagnsmarkaða.

Samkvæmt tilkynningum HIVE til TSX Venture Exchange á félagið einnig kauprétt á öðrum starfsstöðvum Genesis á Íslandi og í Svíþjóð. Markaðurinn hefur ekki upplýsingar um að Genesis reki

fleiri starfsstöðvar hér á landi en að öllum líkindum er um að ræða fyrirbyggjandi samninga um byggingu fleiri slíkra. Helmut Rauth, nýráðinn framkvæmdastjóri Genesis Mining, sagðist ekki geta veitt blaðinu viðtal sökum anna en hann er nú staddur hér á landi. Í síðustu viku var svo tilkynnt að HIVE hefði samið við Genesis um byggingu nýs gagnavers í Svíþjóð. Framleiðslugeta kanadíska félagsins muni þannig aukast um 175 prósent. Marco Streng og nokkrir aðrir forsvarsmenn Genesis eru samkvæmt vefsíðu HIVE í sérstökum ráðgjafahópi félagsins.

Genesis Mining Iceland var stofnað í árslok 2016. Samkvæmt nýjasta ársreikningi félagsins var tölvubúnaður þess metinn á um 100 milljónir króna í lok tímabilsins. Þar er þó ekki getið um hverjir raunverulegir eigendur félagsins eru.

Rjúka upp

Fjallað var um starfsemi Genesis hér á landi í Quest Means Business, sjónvarpsþætti Richard Quest á CNN, í síðustu viku. Þáttarstjórnandinn heimsótti gagnaverið á Fitjum en fjallaði eingöngu um þann hluta rekstursins sem snýr að námuvinnslu Bitcoin. Eftir að hafa kvartað undan hinum mikla hávaða sem í húsnæðinu er, sem rekja má til öflugra vífta sem sjá um að kæla tækjabúnaðinn, benti Quest á að markaðsvirði rafmyntarinnar hefur aukist gríðarlega frá byrjun þessa árs.

Eitt Bitcoin kostaði við lokun markaða í gær 6.390 Bandaríkjadali. Í ársbyrjun var verðið rétt yfir 1.000 dollurum og hefur rafmyntin því rúmlega sexfaldast í virði á einungis tíu mánuðum. Bitcoin rauf 5.000 dollara múrinn í byrjun september.

Ether hefur hlutfallslega hækkað umtalsvert meira á sama tímabili. Í ársbyrjun 2017 nam markaðsvirði eins Ethers um átta dollurum. Myntin selst nú á 310 dali en fór hæst upp í tæplega 378 um miðjan júní. Það er því ekki að furða, eins og einn viðmælandi Markaðarins orðaði það, að erlendir fjárfestar komi hér upp nánum með margfalt meiri reiknigetu en ofurtölvan sem Veðurstofa Íslands hýsir og er langöflugasta tölva landsins.

haraldur@frettabladid.is

Nýtt öflugt
bókhaldskerfi í skýinu
frá mannum sem færði
okkur Dynamics Ax

Prófaðu
frítt í
30 daga

Erik Damgaard
Stofnandi Uniconta

Lagast að þínum þörfum

UNICONTA
www.uniconta.is

Sjónvarpsdreifikerfi
fyrir hótél, gistiheimili og skip.

ÖREIND

— Tengir þig við framtíðina!

Auðbrekku 3 • Kópavogur • s. 564 1660
oreind@oreind.is • www.oreind.is

sart SAMTÖK
RAFVERKTAKA

PRIMA

RAFMAGNSBORD

FRÁ TVILUM

Prima rafmagnsborðin eru fánleg í allt að átta litum.

VINSÆLASTA
VARAN

Hirzlan er með þrjár vörulínur af rafmagnsborðum

Prima línan er þar vinsælust.

VERÐ FRÁ:

56.000,-

NÝ VEFVERSLUN
HIRZLAN.IS
.....
OPIÐ Á
LAUGARDÖGUM
12-16

Hirzlan

GÆÐI · STÖÐUGLEIKI · SKILVIRKNI · Í 24 ÁR

Þið finnið okkur á Facebook

Síðumúla 37,
108 Reykjavík
Sími: 564-5040
hirzlan@hirzlan.is
hirzlan.is

TOPSTAR STÓLAR

ÞÝSK GÆÐI · FRÁBÆR VERÐ

Hinir sívinsælu stólar frá Topstar hafa verið til sölu hjá Hirzlunni í áratugi.

Topstar®

-25%

SITNESS 6
TILBOÐSVERÐ

39.900 kr.

-30%

SITNESS 15
TILBOÐSVERÐ

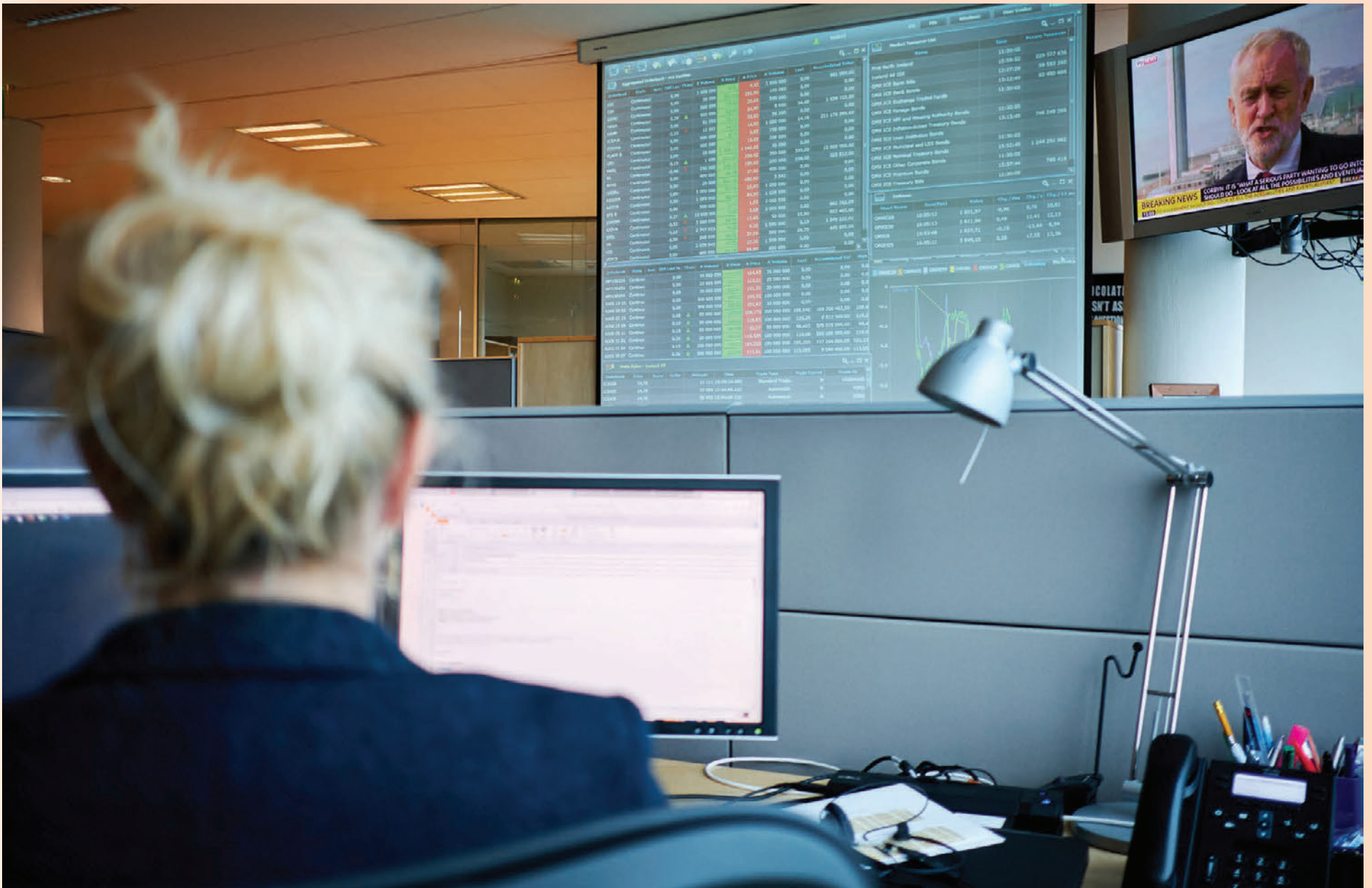
28.900 kr.

-30%

X PANDER
TILBOÐSVERÐ

68.900 kr.

Með tilkomu nýrra fjártæknilausna mun bankastarfsemi gerbreystast á næstu árum. Markaðurinn mun opnast upp á gátt og búast sérfræðingar við því að fjöldi tæknifyrirtækja reyni að hasla sér þar völl. Bankar þurfa ljóslega að bregðast sem fyrst við breyttu umhverfi. Síti þeir með hendur í skauti gætu tekjur þeirra af viðskiptabankastarfsemi dregist verulega saman. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Tekjurnar gætu lækkað um fjórðung

Tekjur af viðskiptabankastarfsemi evrópskra banka gætu dregist saman um allt að fjórðung vegna nýrrar Evrópureglugerðar um greiðsluþjónustu. Lektor í hagfræði segir ríkið ekki vel til þess fallið að leiða bankana í gegnum þær breytingar sem fram undan eru.

Kristinn Ingi Jónsson

kristinningi@frettabladid.is

Ný reglugerð Evrópusambandsins um greiðsluþjónustu, sem tekur gildi hér á landi á næsta ári, gæti leitt til þess að tekjur af viðskiptabankastarfsemi evrópskra banka dragist saman um 20 til 25 prósent á næstu árum, að því er fram kemur í greiningu hugbúnaðarframleiðandans Sopra Banking. Greinendur Sopra telja þó ekki ósennilegt að einhverjum bönkum tækist að milda höggið með vel ígrunduðum varnaráðgerðum.

Innleiðing reglugerðarinnar í íslenskan rétt samhliða örrí þróun stafrænnar tækni (e. fintech) mun gerbreyta umhverfi íslensks fjármála-markaðar og leiða til byltingar í fjármálaþjónustu áður en langt um líður. Íslensku viðskiptabankarnir standa frammi fyrir mikilli áskorun enda eru tekjur af viðskiptabankastarfsemi um 90 prósent af heildartekjum þeirra.

„Það er ljóst að bankar þurfa að bregðast við þeim breytingum sem stafræn tækni er að hafa á fjármála-markaði. Þær eru mikil ógn við þá banka sem munu sitja með hendur í skauti,“ segir Friðrik Þór Snorrason, forstjóri Reiknistofu bankanna.

„Ég held það sé ekki valkostur fyrir bankana að vera óbreyttir,“ segir Björgvin Ingi Ólafsson, sem stýrir stefnumótun og markaðsmálum hjá Íslandsbanka. „Ef bankarnir bregðast ekki við munu þeir tapa sambandinu við viðskiptavininn og verða í besta falli heildsalar þjónustunnar sem ég held að fáir bankar hafi sérstakan áhuga á.“

Ásgeir Jónsson, lektor í hagfræði

við Háskóla Íslands, segir að ríkið, sem á Íslandsbanka og Landsbankann að fullu og auk þess 13 prósent hlut í Arion banka, sé ekki vel til þess fallið að leiða bankana í gegnum þær grundvallarbreytingar sem eru fram undan á bankamarkaði. „Mjög varhugavert“ sé að binda fjármuni skattgreiðenda sem eigin fé í bankarekstri. „Sumir viðast halda að bankaþjónusta sé svo ábatasöm að ríkið eigi endilega að eiga sem flesta banka. Það er einfaldlega rangt.“

Tvær reglugerðir Evrópusambandsins, önnur um greiðsluþjónustu og hin um persónuvernd, verða innleiddar í íslenskan rétt á næsta ári. Fyrri reglugerðin, sem nefnist PSD2, skyldar banka til þess að veita öðrum fyrirtækjum aðgang að greiðsluferfum sínum. Hin reglugerðin, GDPR, gerir viðskiptavinum kleift að taka á móti eigin fjárhagsupplýsingum og miðla þeim áfram.

Áhrifa þessara reglugerða mun gæta verulega á evrópskum bankamarkaði á næstunni. Þannig tók leiðarhöfundur viðskiptatimaritsins The Economist svo til orða fyrr á árinu að breytingarnar myndu valda skjálfta í bankaheiminum.

„Á næstu árum mun fjármálaþjónusta hér á landi, þá sérstaklega starfsemi viðskiptabanka, breytast mikið með tilkomu nýrra fjártæknilausna, viðskiptamóðela og samevrópskra laga um fjármálaþjónustu,“ segir Friðrik Þór.

Í raun sé verið að opna markaðinn á svipadan hátt og evrópski fjarskiptamarkaðurinn opnaðist á tíunda áratug síðustu aldar. Þá hafi markaðshlutdeild gömlu ríkisreknu símafélaganna víðast hvar dregist saman um helming og verð stórlækkað.

Ekki megi búast við slíkum straumhvörfum við opnun fjármála-markað-

Bankarnir þurfa að hugsa hlutina upp á nýtt

„Við þurfum að átta okkur á að tæknin hefur um langa hrið breytt því hvernig bankar starfa. Það er þó ekki bara tæknin sem er að breytast heldur líka væntingar fólks til þess sem það vill fá frá bönkum. Á þeirri vegferð megum við ekki gleyma því að þessar breytingar eru ákall um umbreytingu frekar en þróun á því sem fyrir er,“ segir Björgvin Ingi. Það þýði að bankar þurfa að breyta því hvernig þeir hafa sér. Ekki sé nóg að gera bara betur það sem þeir hafa alltaf gert, heldur þurfi þeir að hugsa það sem gert er upp á nýtt.

Hann bendir á að nýja reglugerðin, PSD2, valdi mögulega nokkrum skjálfta meðal banka. „Reglugerðin mun hafa mikil áhrif á næstu árum. Það er mjög mismunandi hvernig bankar í Evrópu ætla að bregðast við. Sumir hafa þegar varið miklum fjármunum í að búa sig undir breytingarnar með því að opna aðgengi að bankanum umfram grunnkröfur á meðan aðrir, til dæmis sænski bankinn Handelsbanken, hafa ekki hug á því að breyta miklu og einfaldlega gera

það sem reglugerðin gerir kröfu um og lítið annað. Fyrirnefndu bankarnir geta vissulega þurft að þola verri arðsemi á meðan á fjárfestingunum stendur en eru að mínu mati betur búnir undir framtíðina.“

Björgvin Ingi segir banka geta gripit til margvislegra aðgerða til þess að sækja fram og bregðast við þeim breytingum sem felast í tækniþróun og nýjum reglum. Hann vísar í skýrslu McKinsey þar sem kom fram að þeir bankar sem bregðist hratt og vel við geti aukið tekjur sínar af viðskiptabankastarfsemi vegna þessara breytinga um allt að 48 prósent. Hins vegar geti þeir bankar sem geri ekki neitt tapað allt að 35 prósentum af viðskiptabankatekjum sínum á næstu árum, samkvæmt sömu skýrslu.

Miklu skiptir því að bankar hafi skýra sýn og bretti upp ermar ætli þeir sér ekki að verða undir í samkeppninni. „Maður hefur það á tilfinningunni að gjáin á milli þeirra sem leysa vel úr þessum breytingum og þeirra sem gera það ekki fari hratt stækkandi,“ segir Björgvin Ingi.

arins, en þó geri sérfræðingar ráð fyrir því að breytingin verði mikil.

Friðrik Þór nefnir sem dæmi að leikendum í greiðslumiðlun eigi eftir að fjölga. Þeir munu byggja viðskiptamódel sín á allt öðrum tekjuginnum en bankar og kortafyrirtæki gera í dag. Í stað þess að treysta á tekjur af færslugjöldum, árgjöldum, kortalánnum og yfirdráttarvöxtum munu hinir nýju leikendur sannilega byggja viðskiptamódel sín á vinnslu og notkun gagna. Því má gera ráð fyrir því að færslu- og þóknana gjöld banka verði undir

þrýstingi á komandi árum og hafa sérfræðingar spáð því að þau geti lækkað frá 40 til 80 prósent, en þessar tekjur eru um 20 til 25 prósent af tekjum viðskiptabanka innan Evrópu. Hlutfallið er aðeins lægra hér á landi, þannig að áhrifin hér verða minni, en þau verða samt talsverð,“ segir Friðrik Þór.

Starfsfólki snarfækkar

„Það er að verða mikil breyting á bankaþjónustu,“ segir Ásgeir. „Bankar hafa löngum starfað með þeim hætti að bjóða fram pakka með ótal þjónustubáttum sem eru afhentir ókeypis er aðeins lægra hér á landi, þannig að áhrifin hér verða minni, en þau verða samt talsverð,“ segir Friðrik Þór.

Bent er á að nú sé hægt að sundurgreina hvern þjónustubátt og nýir aðilar geti nú boðið upp á ýmislegt sem áður var aðeins á færi banka. Það leiði til þess að bankarnir eigi á hættu að missa frá sér ýmsa þjónustu sem skiladi tekjum og sitja þess í stað uppi með þjónustu sem er ekki tekjuskapandi. Einnig hefur verið bent á að bankar séu undir ströngum reglugerðum á meðan fjártækniyrirtækin eru flokkuð af stjórnmöldum sem tækniyrirtæki og hafi því rúmt svigrúm til athafna.“

Hins vegar hafi aðrir haldið því fram að þessar tækninyngur munu aðeins styrkja þjónustuframboð bankanna. Bankarnir geti þá boðið upp á enn fjölbreyttari pakka sem henta viðskiptavinum þeirra enn betur. Margir bankar hafi auk þess farið þá leið að kaupa fjártækniyrirtæki.

Ásgeir segir alveg ljóst að bankar

Það gefur augaleið að þeir bankar sem laga sig ekki að kröfum og breyttri hegðun nýrra kynslóða munu sitja eftir.

Einar Gunnar Guðmundsson, sérfræðingur á skrifstofu bankastjóra Arion banka

verði áfram til en að starfsemi þeirra muni taka verulegum breytingum. „Flestir bankar erlendis hafa verið að segja upp mörgu starfsfólki í kjölfar þess að tæknibreytingar hafa verið innleiddar.“

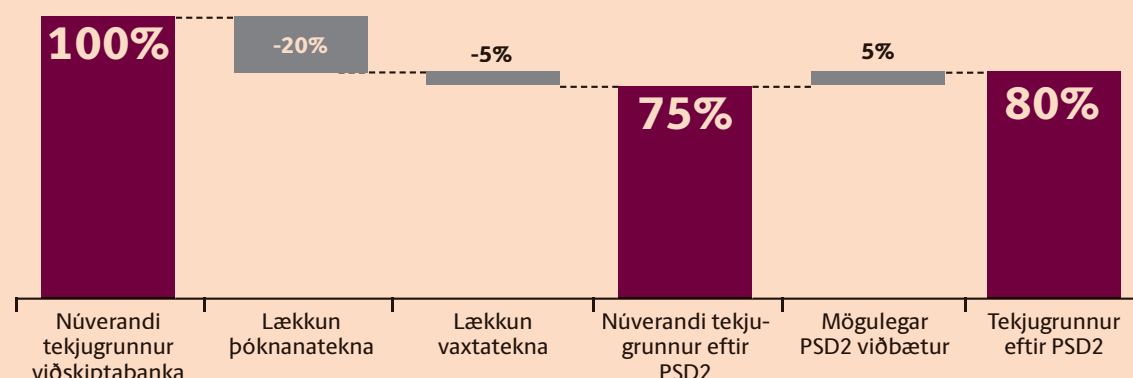
Sem dæmi bærust fregnir af því í síðustu viku að stjórnendur norræna bankans Nordea hefðu í hyggju að fækka störfum um sex þúsund, sem er um 13 prósent af starfmannafjölda bankans, til þess að bregðast við breyttu umhverfi. „Við erum að búa til banka framtíðarinnar og þessar uppsagnir eru liður í því,“ sagði Casper von Koskull, bankastjóri Nordea.

„Það sama gerðist raunar hérlendis þegar tölvur og heimabankar komu fram á sjónarsviðið að einhverju ráði upp úr 1990,“ segir Ásgeir. „Í kjölfarið hefur starfsmönnum í útbúum og afgreiðslu til dæmis fækkað verulega. Þær breytingar sem nú eru í vændum ná hins vegar mun dýpra inn í starfsemi bankanna þar sem ný tækni leysir af hendi störf sem hingað til hafa ekki verið talin afgreiðslustörf og hefur verið sinnt af menntuðu fólki. Raunar hefur fólki í fjármálagæranum fækkað verulega á síðustu árum. Árið 2007 unnu tæplega 5.000 manns hjá bönkum og sparisjóðum hérlendis en nú er talan um 3.000. Þetta er um 40 prósentu fækkun.“

Fjórða iðnbýltingin og gervigreindin hefur auk þess leitt til þess að ýmsar tegundir fjármálaþjónustu, sem fólk með háskólagráðu hefur jafnan sinnt, eru nú að einhverju leyti undirorpnar fjármálatæknilausnum. Til dæmis sjá tölvur nú í auknum mæli um að kaupa og selja verðbréf á markaði og algóriþmar útfæra fjárfestingaráætlanir fyrir okkur.

Á síðustu árum hafa vextir ytra lækkað nær að núlli og ávöxtun versnað samhliða. Í kjölfarið hefur skapast þrýstingur á lækkun þóknagjalda

Áhrif PSD2 reglugerðarinnar á tekjur viðskiptabanka í Evrópu

Heimild: Sopra Banking

Þegar ríkið fer með völdin, og gerir ekki skýra arðsemiskröfu líkt og aðrir eigendur, er alltaf ákveðin freisting fyrir stjórnendur að slaka á klónni.

Ásgeir Jónsson, lektor í hagfræði við Háskóla Íslands

vegna eignastýringar og miðlunar. Fólk hefur velt því fyrir sér hvernig það getur ávaxtað fjármuni sína með ódýrari hætti. Margir hafa brugðist við með því að kaupa í vísitölusjóðum eða öðrum sjóðum þar sem algóriþmar sjá um að stýra eignasafninu,“ nefnir Ásgeir.

Íslensku viðskiptabankarnir eru misvel í stakk búnir til þess að takast á við þá umbyltingu í bankaþjónustu sem er yfirvofandi. Friðrik Þór nefnir að hérlendir bankar séu að sumu leyti ekki eins vel búnir undir komandi

breytingar og bankar í nágrennanríkjum okkar. „Til dæmis hafa bankar í Danmörku, Noregi og Svíþjóð sameinast um eina greiðslulausn til þess að styðja við farsimagreiðslur og út frá því geta þeir skapað ýmsar nýjungar. Í þeim efnum erum við eftirbátar. En tæknilega séð eru bankarnir hér á landi ágætlega undir breytingarnar búnir.“

Einar Gunnar Guðmundsson, sérfræðingur á skrifstofu bankastjóra Arion banka, segir það ekki að ástæðulausu hve mikla áherslu bankinn hefur lagt á stafrænar lausnir. „Það gefur augaleið að þeir bankar sem laga sig ekki að kröfum og breytti hegðun nýrra kynslóða munu sitja eftir. Miklar breytingar í fjármálaþjónustu eru í farvatninu, bæði vegna reglugerðabreytinga en ekki síður vegna tækni-framfara, og verður áhugavert að sjá hve ólík viðbrögð fjármálaframtækja verða við þeim. Hvort og þá hvernig þau muni nýta sér slagkraftinn í breytingunum.“

Breytingarnar munu hafa umtalsverð áhrif á þróun fjármálatengdrar þjónustu á næstu tveimur til þremur árum. Þær gefa ákveðin möguleika á

aukinni samkeppni við ýmsa þætti og að neytendur muni ekki fara varhluta af því. Þjónustur á borð við Netgiró, Aur, Kass, Konto, Aktiva og Siminn Pay og fleiri eru að feta sig inn á þessa braut og við munum sjá meira frá þeim og öðrum,“ nefnir Einar Gunnar.

Hann segir bankann vel í stakk búinn til þess að bregðast við yfirvofandi breytingum. „Í gegnum sérstaka deild, Stafræna framtíð, hefur bankinn kynnt til leiks tólf stafrænar lausnir á undanförunum átján mánuðum. Sem dæmi geta fyrirtæki nú stofnað til viðskipta við bankann á innan við fimm mínútum sem er bylting frá því sem áður var. Viðskiptavinir geta einnig, svo annað dæmi sé tekið, sjálfir skipt kreditkortareikningi, stýrt yfirdráttarheimild, fengið rafrænt greiðslumat, tekið íbúðalán og fryst og opnað kreditkort með mjög einföldum hætti í netbanka eða appi, án þess að þurfa nokkurn tímann að hafa samband við bankann.“

Það er ákveðin og sistækkandi hópur neytenda sem upplifir það sem þægilegri bankaþjónustu að geta afgreitt sig sjálfir, hvenær sem er dags.

Síðan er annar hópur sem kys að eiga hina mannlegu snertingu, ef svo má segja, og vill afgreiða sín mál simleiðis eða í bankaútibúinu.

Við erum allavega að bjóða fólki að eiga þessa snertingu í sínu rúmi og tómi, hvenær sem er sólarhringsins.“

Skila ekki endalausum hagnaði

Ásgeir bendir á að framfarir í tækni hafi leitt til þess að fyrirtæki hafa þurft að hagræða í rekstri, segja upp starfsmönnum og hugsa hlutina upp á nýtt. „Það kostar oft blóð, svita og tár. En þegar ríkið fer með völdin, og gerir ekki skýra arðsemiskröfu líkt og aðrir eigendur, er alltaf ákveðin freisting fyrir stjórnendur að slaka á klónni og vera ekki til leiðinda með því að segja upp fólki eða taka erfiðar ákvarðanir. Þess í stað mun ríkið sem eigandi bankanna hafa hvata til þess að reyna að vernda þá fyrir samkeppni og koma í veg fyrir að tæknibreytingar verði innleiddar sem koma þeim illa. Það er ekkert efamál að ríkiseignarhald á bönkum mun verða þjóðinni mjög dýrt til lengri tíma.“

Það verða ávallt að vera sterk velferðarrök fyrir því af hverju ríkið eigi að taka að sér rekstur fyrirtækja. Eg sé engin slík rök fyrir því að ríkið eigi að eiga bankana, nema að því leyti að erfitt verður að koma þeim í verð og finna kaupendur að þeim.“

Ásgeir segir að í opnu umhverfi hljóti bankarnir að vera undir miklum samkeppnisþrýstingi frá erlendum bankastofnunum, fjártækniyrirtækjum og skuggabankastarfsemi. „Það er dálitil skammsýni að álita að íslensku bankarnir þrjú geti haldið áfram að hagnast nær fyrirhafnarlaust og þeir séu örugg eign fyrir íslenska ríkið. Bankarnir eru ekki einhver peningavél sem getur skilað hagnaði eins og ekkert sé og ég áleit að hrúnið 2008 hefði fært heim sanninn um það.“

Veldu samferðamann með úthald og reynslu

Arion eignastýring býður fjölbreytt úrval sjóða fyrir ólík fjárfestingarmarkmið.

Við mætum þínum þörfum með traustri ráðgjöf og djúpri þekkingu á möguleikum markaðarins.

Saman stefnum við að árangri

Arion banki
– fyrir framtíðina

Fjárfestingum í fjármálagæringum fylgir ávallt fjárhagsleg áhætta, svo sem hætta á að ekki verði um neina ávöxtun að ræða eða að höfuðstóll tapist. Árangur í fortíð gefur ekki áreiðanlega vísibendingu um árangur í framtíð. Í útboðslyðingu og lykluþýðingum hvers sjóðs er að finna nánari upplýsingar um sjóðinn, m.a. um áhættu og hvort umræddur sjóður telst verðbréfasjóður eða fjárfestingarsjóður. Auglýsingin er aðeins í upplýsingaskyni og skal ekki lítið á hana sem ráðgjöf um að ráðast í eða ráðast ekki í tiltekna fjárfestingu eða tilboð um að kaupa, selja eða skrá sig fyrir tilteknum fjármálagæringum.

Krefjandi umhverfi á erlendum mörkuðum

Birgir Haraldsson rekur ráðgjafar fyrirtækið Nightberg í New York.

●● Það er því útlit fyrir að á þessu fyrsta „frjálsa“ ári fyrir íslenska fjárfesta erlendis í langan tíma verði markaðsumhverfið nokkuð breytt frá því sem hefur verið.

Í kjölfarið á því að sýna eina kröftugustu efnahagslegu frammi-stöðu þróaðra landa á heimsvísu undanfarin ár þá opnaðist Ísland á nýjan leik á þessu ári gagnvart erlendum fjármálamörkuðum með afnámi fjármagnshafna. Á sama tíma og sú langþráða kerfisbreyting átti sér stað þá var alþjóðahagkerfið sjálft sem og fjármálamarkaðir víðsvegar um heiminn að sýna eina allra bestu frammi-stöðu síðari ára. Heimshlutabréfavísitalan hefur hækkað um 18 prósent á þessu ári og situr nú í sögulegum hæðum og hafa nýmarkaðsríki leitt þá þróun og hækkað um 30 prósent. Kröftugur heimshagvöxtur og viðráðanleg verðbólga hefur hjálpað til ásamt veikingu bandaríska dalsins, en fjármálamarkaðir nýmarkaðsríkja eru einkum viðkvæmir fyrir sveiflum þess mikilvæga gjaldmiðils.

Nú þegar fyrsta (heila) „frjálsa“ árið er fram undan hjá íslenskum fjárfestum þegar kemur að erlendum fjármálamörkuðum í langan tíma, þá er vert að spyrja hvert sé útlitið fyrir komandi ár.

Til að byrja með, þá þarf að hafa í huga að samhliða þessum hækkunum erlendra fjármálamarkaða þá hefur þátttaka fjárfesta aukist mikið þar sem fjármagnsflæði inn í bæði hlutabréf sem og skuldabréf fyrirtækja

hefur verið mjög kröftugt síðustu 18 mánuði. Þetta sést með því að skoða vikulegar tölur um fjármagnsflæði ásamt niðurstöðum skoðanakannana á lausaffjárstöðu fjárfesta, en margar slíkar kannanir sýna hana nú í sögulegu lágmarki. Með öðrum orðum, það er rýrt framboð á fúsum kaupendum þegar við nálgumst nýtt ár þar sem lítið er um lausafé innan alþjóðlegra eignasafna. Heimshagkerfið hefur að sönnu verið kraftmikið þetta árið en sú saga er að fullu verðlögð og hefur víða náð eyrum fjárfesta sem hafa stóraukið fjárfestingar sínar.

Með þetta í huga, þá er vert að meðtaka tvo þætti sem gætu hið minnsta skapað mótvind fyrir erlenda markaði, þá sérstaklega innan nýmarkaðsríkja, og jafnvel talsverðan óróleika á komandi ári.

Fyrir það fyrsta, þá er líklegt að verðbólga vaxi þó nokkuð í Bandaríkjunum á komandi ári og valdi brattari vaxtahækkunum en nú þegar er gert ráð fyrir og styrki þar með gengi bandaríska dalsins. Í ljósi þess hversu litla stöðu fjárfestar hafa í bandaríska gjaldmiðlinum í dag þá þarf ekki mikla breytingar á horfum

um vexti og verðbólguvæntingar til að drífa áfram kröftuga styrkingu á dalnum eins og hefur byrjað að eiga sér stað síðustu vikur. Ef þetta reynist rétt þá eru fjármálamarkaðir nýmarkaðsríkja viðkvæmir fyrir komandi ári, bæði þar sem sterkari Bandaríkjadalur skapar sjálftkrafa pressu og í ljósi þeirra öflugu fjármagnsflutninga sem hafa átt sér stað til nýmarkaðsríkja þetta árið og aukið næmi þeirra fyrir slíkum gjaldeyrissveiflum.

Ofan á þetta bæst við nýlegar hreyfingar á rauntíma hagvísu fyrir alþjóðahagkerfið sem eru farnir að gefa til kynna að hámark hagsveiflunnar sé ekki langt undan og gæti jafnvel fallið til á fyrsta ársfjórðungi næsta árs. Þessi þróun, sem sennilega má rekja til kinverska hagkerfisins, er enn á upphafsstígum, en þegar fjármálamarkaðir eru margir hverjir í hæstu hæðum á sama tíma og lausafé alþjóðafjárfesta er lítið þá þarf ekki miklar breytingar til hins verra á hagvaxtarvæntingum til að stöðva verðhækkunar og jafnvel drífa áfram verðlækkanir. Aftur eru það nýmarkaðsríkin sem eru viðkvæm fyrir þessum breytingum sem gætu átt sér stað á næsta ári þar sem næmi þeirra til alþjóðahagvaxtar er talsvert.

Það er því útlit fyrir að á þessu fyrsta „frjálsa“ ári fyrir íslenska fjárfesta erlendis í langan tíma verði markaðsumhverfið nokkuð breytt frá því sem hefur verið þetta árið og enn meira krefjandi. Svigrúmið fyrir neikvæða hagþróun er ekki mikið í ljósi lítills lausafjár innan alþjóðlegra eignasafna og mun hitinn í kringum nýmarkaðsríkin á þessu ári líklegast kólna þó nokkuð: að reiða sig á sterka frammi-stöðu þessara markaða í dag sem leiðarvísir fyrir næsta ár gæti verið varasöm stefna.

Það er útlit fyrir að á þessu fyrsta „frjálsa“ ári fyrir íslenska fjárfesta erlendis í langan tíma, verði markaðsumhverfið nokkuð breytt frá því sem hefur verið þetta árið og enn meira krefjandi. FRÉTTABLAÐIÐ/EPÁ

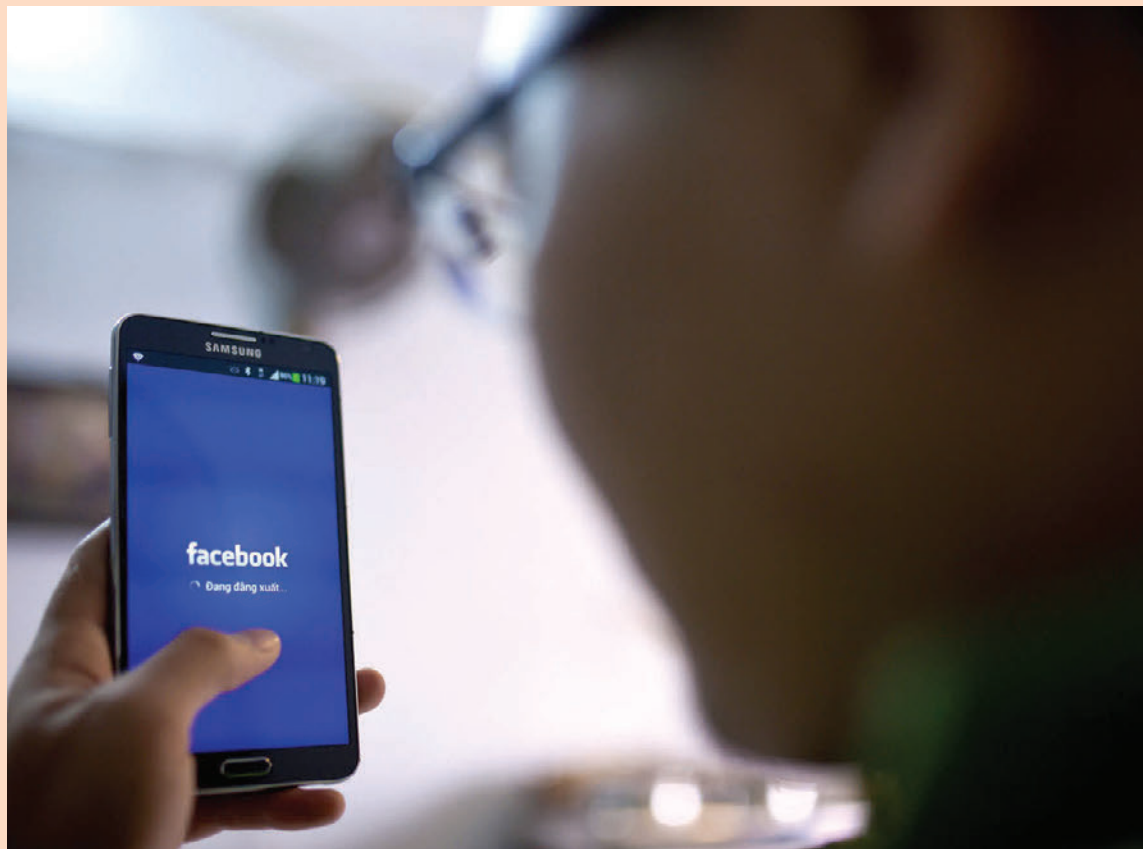
Ekki bara gera eitthvað

Guðmundur Tómas Axelsson framkvæmdastjóri WebMo Design.

Stafræn markaðssetning er orðin sjálfsagður hluti af markaðsstarfi fyrirtækja. Áhersla fyrirtækja beinist þar sérstaklega að samfélagsmiðlum enda nýta nánast allir eigendur snjalltækja sér þá á einn eða annan hátt. Fyrirtæki eru hins vegar komin mislangt í markaðssetningu á samfélagsmiðlum. Sum eru mjög langt komin og eru með starfsfólk, jafnvel deildir, sem sérhæfa sig eingöngu í stafrænum miðlum. Önnur eru jafnvel nánast týnd og vita ekki alveg í hvorn fótinn þau eiga að stíga þegar kemur að samfélagsmiðlum.

Fyrirtækin vita að þau þurfa að vera þarna en vita ekki alveg hvernig þau eiga að bera sig að né á hvaða miðlum þau eiga að vera. Er til dæmis Facebook málið? Instagram? Eða jafnvel LinkedIn? Einnhver annar miðill eða allir? Eins vita fyrirtæki oft ekki hvað þau eiga að segja, hvaða skilaboðum á að koma á framfæri fyrir utan að hafa takmarkaða kunnáttu á miðlunum sjálfum. Fyrir vikið enda samfélagsmiðlar sem hálfgerð kvöð á fyrirtækjum og oft á tíðum er verið að reyna að finna eitthvert efni til að setja á þessa miðla með misgöðum árangri. Er þá hvatinn oft sá að fyrirtækið telur sig þurfa að setja eitthvað inn þar sem það er orðið svo

Stafræn markaðssetning er nú orðin sjálfsagður hluti af markaðsstarfi flestra fyrirtækja. FRÉTTABLAÐIÐ/EPÁ

langt síðan síðasta færsla var sett inn.

Það sama virkar ekki á öllum miðlum

Það getur verið gott að hafa í huga að gera ekki bara eitthvað og alls ekki mikla þetta fyrir sér. Markaðssetning á samfélagsmiðlum þarf ekki að vera svo mikið mál. Byrjaðu

einfalt og lærðu inn á þetta. Mótaðu stefnu er varðar samfélagsmiðla. Spurðu einfaldra spurning eins og hvaða miðlar henta fyrirtækinu best? Hvaða skilaboðum og efni á að koma til skila? Til hvaða markhópa á að ná? Hvað er fyrirtækið til í mikla skuldbindingu til þess að gera þetta vel? Margir átta sig ekki á að því fylgir skuldbinding að

fara á samfélagsmiðla. Það þarf að svara skilaboðum og vera virkur en „dauðar“ samfélagsmiðlasíður eru verri en engin síða.

Gott er að byrja á að velja einn miðil og bæta svo við þegar reynsla er komin. Facebook hentar til dæmis einstaklega vel hér á Íslandi en það fer að sjálfsögðu eftir því hver tilgangurinn er.

●● Það þarf að svara skilaboðum og vera virkur en „dauðar“ samfélagsmiðlasíður eru verri en engin síða.

Settu upp plan til 2-4 vikna í senn. Þar ákveður þú hvaða myndefni þú vilt hafa, hvaða skilaboðum þú vilt ná fram, hvernig textinn á að vera, hvenær á að birta og hversu lengi, hvaða markhópa á að ná til, hvort um sé að ræða færslu eða skuggafærslu og hvað þú ætlar að eyða miklum pening í hverja færslu og/eða auglýsingu. Vertu faglegur með því að skrifa góðan texta, hafa myndir í réttri stærð, linka ef við á og skilgreina tilgang miðað við markmið. Tjákn (emojis) geta lifgað upp á færslur ef þau eru rétt notuð. Gott er að hafa í huga að samfélagsmiðlar eru hluti af heildar markaðsstarfi og birtingum fyrirtækisins og þurfa að tóna við það. Það er samt ekki víst að það sé hægt að nota nákvæmlega sömu rödd á samfélagsmiðlum og á öðrum miðlum. Það virkar hreinlega ekki alltaf það sama á þessum miðlum og í til dæmis sjónvarpi og blöðum.

Skoðuðu árangurinn

Mundu að skoða árangurinn en á samfélagsmiðlum geturðu brugðist strax við. Þú ert í raun alltaf með puttan á púlsinum. Samfélagsmiðlar eru líka kjörinn vettvangur til þess að gera tilraunir og sjá hvaða hlutir virka og virka ekki.

Hvar á fyrirtækið þitt að vera?

HEILD fasteignafélag hefur yfir að ráða fjölda af vel staðsettum atvinnulóðum á höfuðborgarsvæðinu.

Hafðu samband ef þig vantar framtíðarstað fyrir fyrirtækið þitt.

Heild er meðal stærstu fasteignafélaga landsins og sérhæfir sig í atvinnuhúsnæði, lóðum og þróunarverkefnum.

Heild hefur yfir að ráða fjölbreyttu úrvali eigna á höfuðborgarsvæðinu og leitast við að mæta þörfum viðskiptavina sinna – hvort sem laga þarf húsnæði að þörfum þeirra eða byggja hús frá grunni.

Skotsilfur

Til Eimskips

Sigurður Orri Jónsson, sem

setið hefur í framkvæmdastjórn Skeljungs frá júlímánuði 2015, síðast sem framkvæmdastjóri fyrirtækjasviðs, hefur hafið störf hjá Eimskip. Hefur hann verið ráðinn forstöðumaður hjá skipafélaginu en þar mun hann meðal annars sinna solumálum. Sigurður er ekki ókunnugur nýjum starfsvettvangi en áður en hann var ráðinn til Skeljungs gegndi hann meðal annars stöðu framkvæmdastjóra Eimskips í Danmörku. Hann hefur þó ekki formlega látið af störfum hjá oliufélaginu, en í tilkynningu félagsins kom fram að hann myndi sinna störfum framkvæmdastjóra þar til eftirmaður hans hefur verið fundinn.

Lætur til sín taka

Færeyingurinn

Hendrik Egholm

var ekki lengi að láta til sín taka eftir að hann tók við starfi forstjóra oliufélagsins Skeljungs í byrjun október. Alls var 29 starfsmönnum félagsins sagt upp störfum í síðustu viku en samhlíða uppsögnunum var skipulagi Skeljungs gjörbreytt, svið sameinuð og stjórnunarstöðum fækkað. Standa vonir Færeyingsins til þess að rekstrar-kostnaður félagsins geti lækkað um 160 milljónir króna á ári. Það munar um minna á tímum sem þessum þegar launakostnaður fer ört hækkandi og samkeppnin – eftir tilkomu Costco – hefur aldrei verið harðari.

Versla minna

Afkoma N1 á þriðja

ársfjórðungi var með ágætum en þó kom dræm sala mörgum á óvart. Þannig dróst eldsneyttisala saman um 0,6 prósent í krónum talið, en greinendur höfðu reiknað með töluverðri aukningu. Forstjórinn, **Eggert Þór Kristófersson**, hefur nefnt að merki séu um að ferðamenn fari styttri ferðir út á land en áður. Greinendur Landsbankans taka skýrar til orða og segja einfaldlega að svo virðist sem ferðamaðurinn hafi dregið úr viðskiptum sínum við félagið.

Afkoma HSBC vel yfir væntingum

Hagnaður stórbankans HSBC fyrir skatta jókst um 448 prósent og nam 843 milljónum dala á þriðja fjórðungi ársins. Var afkoman vel yfir væntingum greinenda. Stuart Gulliver, bankastjóri HSBC, sagði að afkomufundi að aðhaldssamar kostnaðaraðgerðir og gott gengi bankans í Asíu hafi átt stóran þátt í bættri afkomu. Stjórnendur bankans hafa undanfarið sagt upp fjölda starfsmanna og selt eignir til þess að koma rekstrinum á réttan kjól. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Innlend hlutabréfaeign ofmetin

Jóhann Gísli Jóhannesson
sjóðsstjóri
hlutabréfasjóða
GAMMA

Íslenska lífeyrissjóðskerfið er með því stærsta sem gerist í alþjóðlegum samanburði sem hlutfall af landsframleiðslu. Heildareignir íslenskra lífeyrissjóða nema rúmlega 3.500 milljörðum króna eða tæplega einni og hálfri landsframleiðslu. Mikil hafa verið rætt og ritad undanfarið um eignasamsetningu lífeyrissjóðanna og þá sérstaklega um hlutfall erlendra eigna. Eins og aðrir hér á landi voru lífeyrissjóðirnir fastir með fjármagn sitt innan gjaldeyrishafta í mörg ár og þannig dró úr hlutfalli erlendra eigna en samhlíða jukust innlendar eignir og þá sérstaklega innlend hlutabréf. Það verður þó að hafa það í huga að í kjölfar bankahrunsins árið 2008 þurrkuðust yfir 90% af markaðsvirði innlendra hlutabréfa út og því var hlutfall þess í eignasafni lífeyrissjóða mjög litið fyrst um sinn.

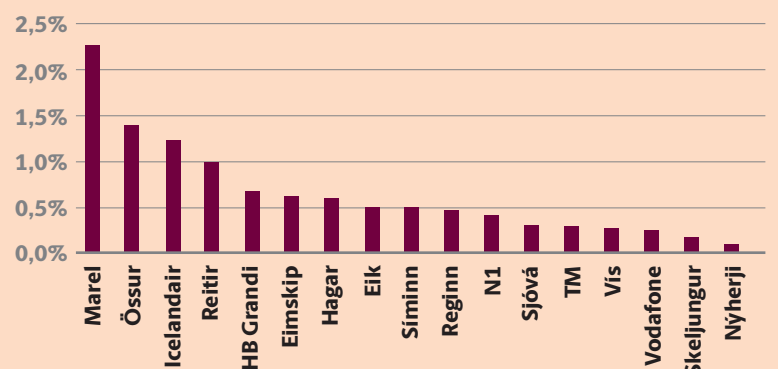
Af umræðunni að dæma virðist það vera trú margra að eign íslenskra lífeyrissjóða í innlendum hlutabréfum sé mjög mikil en raunveruleikinn er annar. Heildarmarkaðsvirði skráðra fyrirtækja er tæplega 1.000 milljarðar og eiga lífeyrissjóðirnir samtals tæplega 400 milljarða af því. Tvö fyrirtæki bera höfuð og herðar yfir önnur hvað stærð varðar en það eru Marel og Össur með markaðsvirði upp á 250 og 200 milljarða hvort um sig. Þessi tvö fyrirtæki eru því meira en 45% af stærð innlendra hlutabréfamarkaðarins og eru lífeyrissjóðir stórir hluthafar í þeim. Af markaðsvirði Marel eiga lífeyrissjóðir um 85 milljarða en í tilfelli Össurar er eign þeirra um 50 milljarðar.

Marel og Össur eru stór alþjóðleg fyrirtæki, bæði leiðandi í sinni atvinnugrein, tekjur þeirra beggja eru nær allar erlendar og starfsemi þeirra að sama skapi að miklu leyti erlendis. Þau eru bæði í samkeppni við önnur alþjóðleg fyrirtæki og rekstrarhorfur sveiflast mun meira með hagsveiflum erlendis en hér á landi. Að þessu sögðu er eðlilegt að skoða hvernig eign lífeyrissjóðanna liti út ef félögin væru flokkuð sem erlend eign. Þess ber að geta að Össur hefur þegar tilkynnt að hlutabréffyrirtækisins muni verða afskráð af íslenska markaðnum fyrir lok árs. Þau munu því einungis verða skráð í Danmörku og ættu því sjálfkrafa að flokkast sem erlend eign í bókum lífeyrissjóðanna við þá breytingu.

Eins og sést á myndinni mun innlend hlutabréfaeign lífeyrissjóðanna lækka um 50 milljarða þegar bréf Össurar verða afskráð af íslenska markaðnum, og ef Marel færi sömu leið myndu 85 milljarðar í viðbót flokkast sem erlend hlutabréfaeign lífeyrissjóða. Samtals myndi innlend hlutabréfaeign þeirra því lækka um tæplega 40 prósent.

Eign lífeyrissjóða í einstökum félögum

% af heildareignum

Ekki er vitað til þess að Marel ihugi erlendra skráningu en engu að síður er ekki óeðlilegt að horft sé á eignarhlut í Marel sem erlenda eign þar sem fyrirtækið á meira sameiginlegt með erlendum fyrirtækjum en innlendum. Auk þess er alls ekki ólíklegt að bréf Marel verði skráð í erlenda kauphöll í framtíðinni enda fram undan mikill vöxtur hjá fyrirtækinu sem mögulega væri auðveldara að fjármagna ef félagið væri skráð erlendis.

Athyglisvert er að skoða hvaða áhrif þessi sviðsmynd hefur á samsetningu heildareigna lífeyrissjóða. Af heildareignum lífeyrissjóðanna eru í dag um 11% fjárfest beint í innlendum hlutabréfum. Við afskráningu Össurar fer hlutfallið í 9,6% en væri Marel flokkað sem erlend eign, lækkar hlutfallið í einungis 7,3%. Að sama skapi mun hlutfall erlendra eigna lífeyrissjóða hækka úr

um 22% í 23,4% við afskráningu Össurar og í 25,7% væri Marel flokkað sem erlend eign. Í því samhengi má benda á að af erlendum eignum lífeyrissjóðanna er yfirgnæfandi meirihluti þeirra í hlutabréfum, með því hæsta sem gerist í OECD-löndunum.

Við fyrstu sýn litur út fyrir að lífeyrissjóðirnir eigi mikið undir í íslenskum hlutabréfum en við nánari athugun kemur annað í ljós. Ljóst er að Össur mun verða afskráð úr íslensku kauphöllinni fyrir árslok og þá má færa góð rök fyrir því að líta ætti á Marel sem erlenda eign. Sé þessi mynd teiknuð upp kemur í ljós að hlutfall innlendra hlutabréfa af heildareignum lífeyrissjóðanna er rúmlega 7%. Því er engin ástæða til þess lífeyrissjóðirnir haldi ekki áfram fjárfestingum í innlendum hlutabréfum samhlíða auknum erlendum fjárfestingum

Gæði, þægindi, kostnaður og aðgengi

Björn Berg Gunnarsson
fræðslustjóri
Íslandsbanka.

Ég starfaði á videóleigu þegar kvikmyndir voru fyrst gefnar út á DVD-diskum. Eigandinn hafði takmarkaða trú á þessari nýju tækni fyrst um sinn en það skipti litlu þegar upp var staðið, viðskiptavinirnir vildu DVD og fengu þá að lokum. Hver spóla eða diskur kostaði leigurnar umtalsverðar

fjárhæðir, enda þurfti að texta þær á íslensku og merkja þær sem óheimilt var að leigja út erlendar vörur. Einnhverjir keyptu sér spólur erlendis og einstaka krakki fjölfaldaði myndir og þætti til sölu á Íre-ínu en umfangið var óverulegt. Að teknu tilliti til gæða, þæginda, kostnaðar og aðgengis var best að versla við videóleigurnar.

Á svipuðum tíma og Íslendingar voru að venjast DVD-diskum hóf litið fyrirtæki, Netflix, að bjóða upp á áskriftarþjónustu vestanhafs þar sem diskur voru sendir heim með pósti og skilað sömu leið. Forsvarsmenn fyrirtækisins stungu upp á samstarfi við helsta samkeppnisadilann, myndbandaleigurisann Blockbuster. Net-

flix myndi dreifa myndum í pósti í nafni Blockbuster og hinir síðarnefndu auglýstu og kynntu Netflix fyrir viðskiptavinum sínum. Ekkert varð úr samstarfinu en um áratug síðar varð Blockbuster gjaldþrota og Netflix farið að bjóða upp á streymi sjónvarpsfarnis og kvikmynda á vefnum. Í dag eru videóleigur ekki til og tekjur Netflix helmingi hærra en þær voru mestar hjá Blockbuster. Þegar neytendur meta gæði, þægindi, kostnað og fyrirhöfn hefur Netflix haft vinninginn, rétt eins og Spotify á tónlistarsviðinu og Steam á tölvuleikjemarkaðnum. Raunar var því haldið fram í skýrslu bresku hugverkastofunnar að sterk tengsl væru á milli uppgangs streymisþjónusta og

mikils samdráttar í ólöglegu niðurhali. Svo virðist sem neytendur hafi ekki viljað nálgast efni með ólöglegum hætti, án alls kostnaðar, heldur hafi vantað þjónustu sem bauð upp á rétta blöndu gæða, þæginda, kostnaðar og aðgengis.

Hinn mjög svo misgödi leikari Edward Norton kom með áhuga-verðan punkt í nýlegu viðtali við bankann Goldman Sachs. Hann sagði ástæðu þess að hugbúnaðarfyrirtæki hafi tekið yfir dreifingu tónlistar þá að tónlistargeirinn reyndi að berjast á móti niðurhalsforritum á borð við Napster í stað þess að tileinka sér tæknina. Sú þróun hafi vissulega komið nokkuð á óvart en Hollywood

hafi í áratug séð í hvað stefndi. Netflix væri ekki til í dag hefðu kvikmyndaframleiðendur tileinkað sér og sótt fram í nýrri tækni í stað þess að leggja áherslu á að verja hefðbundna dreifingu í formi DVD-diska.

Það er ekki hægt að stöðva tæknilega framþróun. Við getum haft okkar skoðun á því hvort okkur þyki þróunin góð eða slæm en hún þeysist áfram hvort sem er. Netflix, Amazon og fleiri dreifingaraðilar hafa komið sér í yfirburðastöðu og bera ábyrgð á að halda gæðunum í lagi. Við ættum því öll að hafa áhyggjur af 8 mynda samningi Netflix við Adam Sandler en hver veit nema Billy Madison 2 sé í vinnslu, þá sleppur þetta.

LEXUS OG EGILS APPELSÍN
kynna með stolti

Örfáir
miðar
eftir!

Jól með
Sissel
ELDBORG HÖRPU

20. DESEMBER KL. 18 OG 20.30

ATHUGIÐ AÐ EKKI ER HÆGT AÐ BÆTA
VIÐ FLEIRI TÓNLEIKUM

 LEXUS

MÍÐASALA Á HARPA.IS/SISSEL OG Í SÍMA 528 5050.
NÁNARI UPPLÝSINGAR: SENA.IS/SISSEL

 sena
LIVE!

Stjórnar-
maðurinn

@stjornarmadur

Íhald og
einangrun

Ekki urðu nýafstaðnar kosningar til þess að einfalda stöðuna í íslenskum stjórnmálum. Þvert á móti. Á þingi eru nú átta flokkar og engin hefðbundin tveggja flokka stjórn möguleg.

Ljóst er að nú reynir á færni stjórnmálamannanna í mannlegum samskiptum ef ekki á að ganga til kosninga aftur snemma á nýju ári. Getur ekki verið að kjósendur séu hreinlega að kalla á hófsama, íhaldssama stjórn sem tekur tillit til allra sjónarmiða?

Annað sem lesa má úr kosningunum er að ekki virðist mikið ákall meðal kjósenda um frjálslyndi og alþjóðahyggju.

Hvernig er annars hægt að lesa annað út úr kosningum sem virðast hafa leitt þrjá Framsóknarflokka inn á þing í formi Miðflokksins og Flokks fólksins til viðbótar við gömlu góðu Framsókn. Fólk vill greinilega óbreytta stöðu í gjaldmiðilsmálum. Evrópusambandið er langt frá því að vera á dagskrá.

Hið góða við þessa snúnu stöðu er þó sú staðreynd að ríkisstjórnir sem samanstanda af mörgum flokkum eru líklegar til að draga öfgarnar úr flokkunum. Þannig mun Katrín Jakobsdóttir blessunarlega aldrei halda ein á tékkheftinu, og Sjálfstæðisflokkurinn getur á móti ekki fyllt stjórnarráðið eingöngu af körlum komnum af léttasta skeiði.

Sigmundur Davíð, komist hann í stjórn, getur svo lagt áherslu á sitt eina stefnumál og leyft samstarfsflokkinum að ráða rest.

En að öllu gamni slepptu þá virðist sem íhaldssöm og þjóðleg stjórn komi upp úr krafsinu sama hvernig fer.

Þeirra sem aðhyllast alþjóðleg og frjálsleg sjónarmið í flestum málum bíður svo það verkefni að láta í sér heyrna á komandi kjörtímabili og mynda mótvægi við ríkisstjórnina.

Taki hver til sín sem vill, en nú hlýtur að vera dauðafæri til að byggja upp fjöldastuðning við slíka hreyfingu.

Sigurhjörtur hættur sem forstjóri Mannvits

Sigurhjörtur Sigfússon hætti í liðinni viku störfum sem forstjóri verkfræðistofunnar Mannvits. Hann hafði gegnt starfinu frá byrjun árs 2015. Jón Már Halldórsson, sem gegnt hefur stjórnarformennsku í verkfræðistofunni undanfarin fimm ár, hefur tekið tímabundið við forstjórastarfinu á meðan eftirmanns Sigurhjarntar er leitað.

Fleiri breytingar hafa orðið á framkvæmdastjórn Mannvits undanfarið

Sigurhjörtur
Sigfússon

en fyrir í haust lét Sigríður Indriðadóttir af störfum sem mannaúdsstjóri.

Áður en Sigurhjörtur tók við forstjórastarfinu var hann fjármálastjóri Mannvits frá árinu 2012. Hann hefur auk þess starfað sem sérfræðingur hjá Straumi-Burðarási og forstöðumaður áætlaða og greininga hjá Skiptum, forvera Símans.

Mannvit, sem er ein stærsta verkfræðistofa landsins, skilaði 319 milljóna króna hagnaði í fyrra samanborið við 87 milljóna króna hagnað árið áður. – kj

27.10.2017

Við erum nú þegar mjög sköttuð á nær alla kanta. Það er erfitt að sjá fyrir sér að hægt sé að sækja mikið meira fjármagn með hærri skattbyrði.

Ásgeir Jónsson, dósent í hagfræði við Háskóla Íslands

Hluthafafundur Skeljungs hf.
2. nóvember 2017

Hluthafafundur verður haldinn hjá Skeljungu hf. kl. 16:00, fimmtudaginn 2. nóvember 2017, á Hilton Reykjavík Nordica, Suðurlandsbraut 2, 108 Reykjavík, í fundarsal I.

Dagskrá fundar

- Kosning fundarstjóra og ritara fundarins.
- Tillaga stjórnar um breytingu á samþykktum félagsins er viðkemur kaupum félagsins á eigin hlutum.
- Önnur mál löglega upp borin.

Réttindi hluthafa

Aðilar sem eru skráðir hluthafar í hlutaskrá, samkvæmt hlutaskrárkerfi félagsins þegar fundurinn fer fram, geta beitt réttindum sínum á hluthafafundi. Hlutaskrá miðar við skráningu hjá Nasdaq verðbréfamíðstöð við lokun Kauphallar þann 31. október 2017. Eigi hluthafar viðskipti eftir þann tíma geta þeir komið með kvittun fyrir þeim viðskiptum á fundinn og fengið hlutaskrána leiðrétt. Hluthafafundur er lögmaður ef löglega er til hans boðað, óháð fundarsókn.

Öllum hluthöfum er heimilt að sækja fund og taka þar til máls.

Hluthafar geta lagt fram spurningar fyrir fund á fjarfestar@skeljungur.is eða á fundinum sjálfum. Hluthafa er heimilt að sækja fundinn ásamt ráðgjafa. Ráðgjafi hefur hvorki tillögurétt né atkvæðisrétt á fundinum. Hluthafa er heimilt að gefa ráðgjafa sínum orðið fyrir sína hönd. Hluthafar sem ekki eiga kost á að sækja fundinn geta veitt öðrum skriflegt umboð. Umboðseyðublað er að finna á heimasíðu félagsins. Umboðsmaður skal leggja fram skriflegt umboð á fundinum eða það sent á tölvupóstfangið fjarfestar@skeljungur.is. Umboð gildir aldrei lengur en eitt ár frá dagsetningu þess. Umboð má hvenær sem er afturkalla, þó ekki eftir að fundur hefst.

Hluthafar og umboðsmenn geta skráð sig á fundinn á fundarstað frá kl. 15:30 á fundardag.

Öll fundargögn, þ.m.t. umboðs- og framboðseyðublað, sem og nánari upplýsingar um réttindi hluthafa má finna á heimasíðu félagsins.

Reykjavík, 1. nóvember 2017,
Stjórn Skeljungu hf.

Skeljungur

